

Anmærkninger

ved

Den Ottende Tome

af

Verdens almindelige Historie,

af

Peter Friderich Suhm.

Niende Afsnit. S. 7. Pag. 8. Not. 5. B.)

Af Livii Vidnesbyrd l. 41. c. 24. og 25. sees, at Antiochus Epiphanes haver iblant mange Laster ogsaa havt sine Dyder, og særdeles været meget gavmild og prægtig, saa at han i at udsmykke Gudernes Templer og pryde Stæder haver overgaaet alle Konger i sin Tid. Mange af de Ting, som Syrerne ansaae hos ham for Feil, synes ogsaa at være kommen af den Opdragelse og Levemaade, hvortil han var bleven vant i Rom; hvorved han dog ei haver brugt den fornødne

fornødne Forsigtighed for ei at støde sine Undersaatter for Hovederne, men tværtimod at vinde deres Hjertter. Af Polybii Fortælling hos Athenæum l. 5. p. 193. &c. sees og vel tydelig, at denne Konge haver af Bidskab begaaet mange nedrige og uanstændige Ting, men Polybius tilstaaer derhos selv at mange fornuftige Folk paa samme Tid stode i Tvivl enten de skulde troe, at saadan Opførsel kom af Galsskab og Mangel paa Eftertanke, eller og af Tækkelighed og Omgængelighed. Diodorus Siculus t. 2. p. 577. in exc. de Virt. & Vit. forsikrer ogsaa udtrykkelig at Antiochi Levemaade var anderledes end alle hans Formænds, hvilket ei kunde andet end mishage hans Undersaatter; thi de vare vante til Stolthed, Høilhed og Pragt hos deres Konger, og forundrede sig derfor høiligen over, at Antiochus havde Omgang med gemene Folk, og lod dem komme for sig. Pag. 583. giver denne Skribent Antiochi rette Character, naar han skriver, at alle forundrede sig over, at saa mange Dyder og Laster kunde være sammen hos en Person.

§. 8. Pag. 8. At den kongelige Værdighed haver udi Antiochi Epiphanis Tid været foreenet med det jødiske ypperste Præstedomme, som Forfatterne her foregive,

dertil finder jeg ei mindste Tegn i Historien, og kan desuden umuelig passe sig paa Jødersnes da værende Tilstand.

§. 33. Pag. 31. Om Seleuco 4. med Tilnavn Philopator, handler Vaillant fra p. 153. til p. 159., og om Antiocho 4. med Tilnavn Epiphanes fra p. 160. til p. 201.

§. 42. Pag. 38. Not. E.). Her staar ventelig af en Trykfeil Arabier i Steden for Aradier.

§. 49. Pag. 43. Om Antiocho 5. med Tilnavn Eupator, handler Vaillant fra p. 202. til p. 219.

§. 60. Pag. 51. At Polybius haver havt fortrolig Omgang med Demetrio 1. Konge af Syrien, imedens han opholdt sig i Rom, det har sin Rigtighed, men hvoreledes den Philosophus Porphyrius haver kunnet have den, det begriber jeg ikke, saasom han i det mindste dode 450. Aar efter Demetrius. Om Demetrio handler ellers Vaillant fra p. 220. af til p. 244.

§. 64. Pag. 55. Autor til den anden Maccabæernes Bog siger ikke, at Ptolemæi Krigshær var som Sand ved Havet, men det

det staaer hos Forfatteren af den første Maccabæernes Bog.

§. 69. Pag. 60. Om Alexandro 1. med Tilnavn Balas, handler Vaillant fra p. 245. til p. 263., og anfører derhos flere Mynter af ham end af næsten nogen Syrisk Konge.

§. 82. Pag. 69. Om Demetrii 2. første Regiering i Syrien, handler Vaillant fra pag. 264. til p. 273., og om Antiocho 6. med Tilnavn Theos fra pag. 274. til p. 282.

§. 86. Pag. 72. Om Tryphon handler oft bemeldte Vaillant fra pag. 283. til p. 291., og p. 295. anfører han en Mynt af ham.

§. 91. Pag. 77. Plutarchus tom. 2. p. 184. in Apoph. taler ogsaa om Antiochi 7. ædle Opførsel imod Jøderne.

§. 92. Pag. 77. Om Antiocho 7. med Tilnavn Eusebes og Sicletes handler Vaillant fra p. 292. til p. 310.

§. 95. Pag. 80. Appianus vidner udtrykkelig in bello Syriaca p. 214. at Cleopatra

patra lod sin Mand Demetrium 2. dræbe, fordi han i Parthien havde giftet sig med den Parthiske Konges Phratiatis Søster Rhodogune. Om Demetrii 2. anden Resgiering handler Vaillant fra pag. 311. til p. 315. Han anfører ogsaa 3. Mynter af ham, paa hvilke alle han forestilles med et langt Skieg, hvilket han uden al Tvivl haver efter Parthernes Viis lagt sig til imedens han var fanget hos dem; da fast alle andre Syriske Konger derimod sees paa Mynterne uden Skieg efter den Maade, som da var brugelig iblant Grækerne, hvor ingen uden Philosophi bare Skieg.

§. 96. Pag. 82. Om Seleuco 5. handler Vaillant p. 326., dog uden at anføre nogen Mynt af ham.

§. 99. Pag. 83. Om Alexandro 2. med Tilnavn Sebina, handler Vaillant fra p. 316. til p. 325.

§. 105. Pag. 87. Om Antiocho 8. med Tilnavn Grypus, handler Vaillant fra pag. 327. til p. 345., og om Antiocho 9. med Tilnavn Cycicenus fra pag. 346. til p. 359.

Pag. 88. Om Seleuco 6. handler Vaillant fra pag. 360. til p. 366., om Antiocho 11. fra pag. 370. til p. 372., og om Philipppo p. 373. og 374.

§. 107. Pag. 89. Om Demetrio 3. handler Vaillant fra p. 375. til p. 379.

§. 109. Pag. 90. Om Antiocho 12. handler Vaillant fra p. 380. til p. 387.

§. 110. Pag. 91. Om Antiocho 10. med Tilnavn Eusebes, handler Vaillant fra p. 367. til p. 369. Josephus antiqv. Judaic. lib. 13. c. 13. §. 4. p. 671. siger at denne Antiochus blev i et Stag imod Partherne, da han var kommen den Galadeniske Dronning i Laodicea til Hielp, eller ogsaa Laodice Dronning i Galadene, thi begge Læsemaader findes i Manuscripterne; dog er den sidste vel den rigtige.

§. 115. Pag. 95. Strabo vidner l. 16. p. 1087. at Selene havde og det Navn Cleopatra. Om Tigrane handler Vaillant fra p. 388. til p. 400.

§. 116. Pag. 96. Om Antiocho 13. med Tilnavn Asiaticus, handler Vaillant fra p. 401. til p. 408., og anfører ogsaa en Mynt

Mynt af den sidste Syriske Konge. P. 404. forsvarer han den rigtige Mening, at Pompejus gav denne Antiocho det Land Commagene under Navn af et Kongerige, med hvilken Bærdighed det nogen Tid er bekiendt i Historien.

Seiende Affnit, S. 126. Pag. 109. Mela l. 3. c. 8. p. 94. taler om tvende Stæder i Egypten af det Navn Berenice, hvilke Ptolemæus Lagi Son haver uden al Tvivl bygget denne sin mest af ham elskede Dronning til Ere. Hvor stor Magt hun haver havt over hans Gemyt, og hvor vel hun derhos haver betient sig af den, kan sees af den merkværdige Fortælling hos Alianum var. hist. lib. 14. c. 43. p. 291., hvorved hun erindrede ham om hans Skyldighed noie at iagttage Retten, og ei loselig at domme Mennesker fra Livet. Hos den herlige Poet Callimachum epig. 55. findes en prægtig Roes over denne Dronning, og kaldes hun af ham den fjerde af Gratierne, ja settes endog over Gratierne selv. Men maaskee at dette Vers snarere er giort den yngre Berenice til Ere, som var en Dronning af Ptolemæo 3. Theocritus taler derimod Idyll. 15. pag. 127. v. 107. og Idyll. 17. p. 136. v. 34. ganske vidst om denne ældre Berenice, og tillegger hende paa det sidste Sted stor Roes.

Alianus

Ælianus in hist. anim. lib. 5. cap. 39. p. 283. tom. 1. beretter, at Berenice havde en Love, som var saa tam at den spisede med hende; men til hvilken Berenice jeg skal hense det, te veed jeg ei. Dog slutter jeg, at det maa være til denne, saasom han siger at Løven slikkede hendes Rykker, og man veed om hende, at hun opnaaede en hoi Alder.

§. 134. Pag. 119. Naar jeg overveier at Ptolemæus Lagi Søn haver ikkun levet 41. Aar efter Alexander den Stores Død, og var da 84. Aar gammel, og derhos betragter, at fra den Macedoniske Kong Philips første Regierings Aar og til Alexandri Død ere ikkun 37. Aar, hvoraf det er klart, at Ptolemæus er fød 6. Aar førend Philip blev Konge, saa synes mig at man kan have største Feie til at drage den Betæning i Tvivl, at han haver været en Frilles Søn af Philip, som, at jeg skal endda sette hans da værende store Ungdom til Side, neppe havde saa stor Myndighed i Macedonien, udi sin Broders Regiering, helst i Begyndelsen af den, at han kunde formaae nogen Macedonier til at ægte et Fruentimmer, som han havde besøgt; hvortil endnu kommer, at de samme Skribenter, som fortælle dette, legge fremdeles til, at Philip da allerede var Konge, hvorved den af mig frem-

fremførte Modsigelse vel falder bort, men derimod en langt stærkere reiser sig af Tids Regningen. Jeg er derfor af den Tanke, at denne Fortælling er opspundet af de Egyptiske Konger for derved at bilde Verden ind, at de udspirede af kongeligt Blod, og det endda fra saa berømt en Konge som Philip, hvorved de og finge en Slags mere Ret til de Lande, som de besadde, end nogen anden af Alexanders Efterfølgere.

§. 138. Pag. 122. Polyænus fortæller lib. 4. cap. 19. en Krigslist af Ptolemæo Soter, imod Perdiccami. Plutarchus beretter tom. 2. p. 181. in Apoph. at han pleiede ofte at spise og sove hos sine Venner, og at han, naar han gjorde et Giestebud laanede af dem Beggere, Borde og Senge, saasom han selv ei havde mere af saadant end til Fornødenhed, sigende: At det er kongeligere at berige andre, end selv at eie Rigdom. Lucianus tom. 1. p. 28. in Prometheo §. 4. vidner, at Ptolemæus Soter, foreviste engang Egyptianerne paa Theatro en ganske sort Camel fra Bactra, og et Menneſke, hvis halve Deel var heel sort, og den anden halve Deel overmaade hvid; men at de ingen Behag funde i disse Banskabninger, endskiont Camelen var over og over bedekket med Guld og Purpur, og
dets

dets Bidsel besat med Edelstene. Disse rare Ting bleve herover forsmte, saa at Camelen døde og Mennesket blev foræret til en berømt Floitespiller ved Navn Thespis, fordi han engang havde spillet fortreffelig ved et Giestebud. Pag. 734. §. 10. in Salut. beretter han, at Dionysodorus haver samlet denne Konges Breve. Ved denne Konges Hof levede ogsaa de tvende berømte Philosophi Diodorus, med Tilnavn Cronus, og Scilpo. Om den første handler Diogenes Laertius l. 2. c. 11. a. p. 246. ad p. 248., og om den anden cap. 12. a. p. 248. ad p. 257. De vare Uvenner, og døde den første af Sorg, fordi den sidste var i større Naade hos Kongen end han. Diodorus var fra Jasis, og Scilpo fra Megara. Diodorus havde fem Døtre, Menexene, Argia, Theognis, Artemisia og Pantoclea, hvilke alle philosopherede efter Clementis Alexandrini Beretning Strom lib. 4. pag. 523. Scilpo var derimod ei saa lykkelig, thi hans Døtter førte sig, endskjønt hun var gift, meget utugtig op. Dette blev ham engang forekastet, og derhos sagt, at hun var ham til Skam; nei, svarede han strax, hun er mig ei til større Skam, end jeg er hende til Ære, efter Laertii l. 2. c. 12. n. 3. p. 250., og Plutarchi tom. 2. p. 468. in de animi tranquillitate deres Beretninger. Med alt det tilegnede

tillegnede han dog hende een af sine Samtaler. Begge disse Philosophi fulgte den Sect som Euclides af Megara, Socratis Discipel havde stiftet. Stilpo var ellers meget fritalende, lystig og tog sig Verden let. Udførligst Efterretning om Kong Ptolemæo, Lagi Søn, findes i Vaillants historia Ptolemæorum ex nummis. Amst. 1701. in 4to. fra p. 1. til p. 26. Plinius l. 7. p. 105. tillegger denne Konge først at have ladet bygge tolo rangaarede Galleier.

§. 146. Pag. 127. Ved Leilighed af denne Handel er det uden al Tvivl skeet som Arrianus beretter in Periplo maris Erythræi p. 174. ex edit. Blamardi Amst. 1683., 8vo., at den Styrmand Hippalus haver først dristet sig til at seile i den rumme Sæe, og det paa det røde Hav, efterat han, formodentlig ved lang Erfarenhed, havde merket hvorledes Landet og Havet strakte sig, og at en anden Vind blæser i det Indiske Hav, naar Vesten Vinden blæser fra det store Hav af ind i Middelhavet.

§. 150. P. 130. Der ere mange og stridige Beretninger hos de gamle Skribenter om Ptolemæus Philadelphus haver havt sine Børn med sin Søster Arsinoe, eller og med Arsinoe Lysimachi Dotter. Memnon ap. Phor-
rium

tum pag. 713. cod. cexxiv. giver Arsinoe ud
 for en Datter af Ptolemæo Philadelpho,
 hvilket dog er aabenbare urigtigt, saasom
 der er ingen Tvivl paa at hun var en Dot-
 ter af Ptolemæo, Lagi Søn. Plutarchus
 tom. 2. p. 111. in consolat. ad Apollonium be-
 retter, at Dronning Arsinoe var meget be-
 drovet, da hendes Søn døde, og at en Phi-
 losophus trostede hende ved en sindrig Digt.
 Derjom denne Dronning Arsinoe er den af
 mig nu omhandlede, saa fuldkaster denne
 Beretning Pausanice, der l. 1. p. 19. c. 7.
 skriver, at Arsinoe, Ptolemæi Philadelphi
 Søster, døde førend hun fødte Børn, saa
 at de han havde vare af Arsinoe, Lysimachi
 Datter; hvilket og bekræftes af Theocriti
 Scholiast. in Idyll. 17. v. 128. p. 139. men af
 det Adulsi Tanke Monument hos Fabricium in
 Bibl. Gr. vol. 2. l. 3. c. 24. §. 2. p. 605. sees
 aabenbare, at Ptolemæus 3. haver været en
 Søn af Ptolemæo Philadelpho, og hans
 Søster Arsinoe. Mere om Dronning Ar-
 sinoe findes hos Pausaniam l. 1. p. 17., 18.
 og 19., Strabonem l. 10. p. 707., Athenæum
 l. 7. p. 276., Diogenem Laertium l. 4. c. 2.
 n. 13. p. 402., Melam l. 3. c. 8. p. 94. og
 Plutarchum tom. 2. p. 776. in Sympof. l. 9.

§. 151.

Chr. Sæff. Skr. 5. D. V

§. 151. Pag. 130. Aratus var fød i den Ciliciske Stad Solis. Vi have endnu af ham et Poema om Astronomien, hvilket udi gamle Dage stod i saa stor Anseelse, at Cicero og Cæsar Germanicus satte det over paa latiniske Vers. Den beste Edition af denne Skribent er udgivet af Hugone Grotio til Leiden 1600. in 4to. Udsørligst om ham handler Fabricius in Bibl. Gr. vol. 2. l. 3. c. 18. fra p. 450. til p. 471. Theocritus er den berømmeligste af alle gamle Poeter, som have skrevet Hyrdesange. Lycophron fra den Stad Chalcis paa Eubæa, haver skrevet et Slags Prophetie under det Navn Alexandra, hvilket er saa mørkt at ingen haver hidindtil endnu kunnet rose sig af at forstaae det til Gavn. Den beste Edition udgav Johan Potter til Oxford 1702. in f. Om Lycophron kan eftersees Fabricii Bibl. Gr. vol. 2. lib. 3. c. 16, fra p. 416. til p. 428. Apollonius var fød i Egypten, men kaldes gemeenligen en Rhodier, fordi han erholdt Borger- Retten i Rhodo. Af ham have vi endnu et meget smukt Poema om Argonauternes Tog, hvoraf S. Stephanus haver besørget den beste Edition til Geneve 1574., som er pure Græsk med de gamle Scholier. Apollonius selv var Bibliothecarius i Alexandrien efter Cræsthenes, og kan derfor umuelig have blomstret

blomstret i Ptolemæi Philadelphii Tid, som dog Forfatterne her foregive, men kan ikke have været til førend i den 4. eller 5. af Ptolemæerne deres Tid. Om ham handler Fabricius paa ovenmeldte Sted c. 21. fra p. 520. til p. 543.

§. 154. Pag. 132. Vaillant handler udførlig om Ptolemæo 2. Philadelpho fra p. 27. af til p. 44. Mere om Philadelpho findes hos Diogenem Laertium l. 5. c. 5. n. 8. p. 541., c. 3. n. 3. p. 520., og lib. 9. c. 12. n. 1. p. 1076., Theocritum Idyll. 17. v. 58., hvor man seer, at Philadelphus er fød paa den De Cos, Pausaniam lib. 1. p. 17., Athenæum l. 5. fra p. 196. til p. 203. hvor han beskriver et af Philadelphii Optoger, det prægtigste uden Egipt, som Verden nogensinde haver seet, l. 13. p. 576., og 593. og l. 14. p. 620. og Stobæum serm. 47. p. 344. Plinius lib. 7. p. 105. tilskriver ham og først at have ladet bygge 30 rangs aarede Galleier.

§. 158. Pag. 135. Efter Clementis Alexandrini Beretning Strom. lib. 1. p. 106. bliver denne Eratosthenes, eller og Apollodorus, som begge have blomstret i Ægypten, anset af de fleste for at have været den første Criticus.

§. 165. Pag. 139. Solinus fortæller c. 40. p. 280. at Berenice bygde en Stad ved de store Syrter, og kaldte den efter sit Navn. Polybius vidner l. 5. p. 532. og p. 1405. at Ptolemæus 4. Philopator lod sig af den ugudelige Sosibio overtale til at dræbe sin egen Moder Berenice. Om Ptolemæo 3. handler Vaillant fra pag. 44. til pag. 53.

§. 176. Pag. 146. Om Ptolemæo 4. Philopator handler Vaillant fra pag. 54. til p. 70. Lucianus taler ogsaa noget om ham tom. 3. p. 127. &c. in calum. non temere cred. §. 2. &c., hvoraf man kan see hans slette Regjerings-Maade. Om den 40rang-aarede Gallei, som han bygde, det største og prægtigste Skib som maaskee nogensinde har været i Verden, handle Plinius lib. 7. pag. 105., og Athenæus lib. 5. pag. 203. &c. udførlig.

Pag. 147. Om Agathoclea handler Athenæus lib. 14. p. 576., Plutarchus tom. 2. p. 753. in amatorio og Justinus l. 30. c. 1. og 2. p. 474. &c.

§. 186. Pag. 152. Om Ptolemæo 5. Epiphane handler Vaillant fra p. 71. til p. 87.

§. 198.

§. 198. Pag. 160. Om Ptolemæo 6. Philometore handler Vaillant fra p. 88. til p. 104.

§. 209. Pag. 167. Om Ptolemæo 7. Physcone handler Vaillant fra p. 105. til p. 112.

§. 219. Pag. 174. Om Ptolemæo 9. Alexandro handler Vaillant fra pag. 116. til p. 125. Strabo beretter lib. 2. p. 156. hvorledes Dronning Cleopatra, Ptolemæi 7. Enke, og Ptolemæi 8. og 9. Moder, gjorde sig Umag for ved en vis Ludorum at opfinde nye og ubekiendte Lande ved Skibsfarten.

§. 220. Pag. 174. Propheten Amos haver levet førend Cyrene blev anlagt, dersfore kan han ei forstaae den ved Bir.

§. 224. Pag. 179. Om Ptolemæo 8. Lathyro handler Vaillant fra p. 112. til p. 116. saa og fra p. 127. til p. 129.

§. 225. Pag. 180. Om Berenice, Ptolemæi 8. Dotter, handler Vaillant fra p. 129. til p. 131.

§. 227. Pag. 181. Om Ptolemæo 10. Alexandro handler Vaillant fra p. 131. til p. 133.

§. 240. Pag. 191. Om Archelao, der ægtede Berenice, en Datter af Ptolemæo 11. og med hende nød den Egyptiske Throne i 6. Maaneder, taler og Strabo l. 12. p. 836.

§. 243. Pag. 193. Om Ptolemæo 11. Aulete handler Vaillant fra p. 134. til p. 146.

§. 258. Pag. 203. Om Ptolemæo 12. Dionysio handler og Vaillant fra p. 146. til p. 165.

§. 259. Pag. 204. Appianus l. 2. de bell civil. p. 803. beretter ogsaa, at Julius Cæsar lod af overmaade Kiærlighed til Cleopatra oprette hendes Billede, ved Siden af Veneris.

§. 261. Pag. 205. Not. 174. B.). Dio Cæsius beretter ikke alene, at Cæsar lod hente Cleopatram til Rom, men Suetonius fortæller og det samme in Cæsare, pag. 67. ex edit. Gravii, Trajecti ad Rhenum. 1691. in 4to.

§. 264.

§. 264. Pag. 207. Appianus beretter l. 5. de bell. civil. p. 1078. at Antonius skal allerede, da han fulgte Gabinium til Ægypten for at sette Cleopatrac Fader paa Thronen igien, have fattet Godhed til hende, endffiont hun da var meget ung. Appianus opregner ellers paa samme Sted endeel flere Grusomheder, som Antonius begif for at behage Cleopatrac.

§. 289. Pag. 225. Vellejus Patereulus ex edit. Thyssii, Lugd. Bat. 1653. in 8vo. l. 2. p. 245., siger udtrykkelig, at Cleopatra tog sig af Dage ved et Daglebid. Suetonius taler derimod in Augusto p. 135. ikkun herom, som om et Rygte. Aurelius Victor ex edit. Lugd. Bat. 1670. in 8vo. p. 223. in de Viris illustribus synes dog at holde det for en vis Sag, hvormed ogsaa komme overeens Jordanes de regn. succes. in Epist. hist. Rom. Lugd. Bat. 1649. 12mo. pag. 691., Ælianus hist. anim. lib. 9. c. 11. p. 495. og Johannes Tzetzes Chiliad. 2. p. 290. Philostratus in vit. Sophist. lib. 1. pag. 486. taler om en vis Ægyptisk Philosophus, ved Navn Philostratus, med hvilken Cleopatra holdt ofte philosophiske Samtaler: Ammianus Marcellinus l. 22. p. 484. taler om et prægtigt Sepcastadio, som hun i en meget kort Tid bygde op. Athenæus beskriver lib. 4. p. 147. af

Socrate den Rhodier de overmaade prægtige Giestebuder, hvormed hun og Antonius bevartede hinanden. Strabo l. 17. p. 1147. og Horatius lib. 1. Od. 37. synes at tillegge hende, at have været henfalden til Drik. Endskjønt hun langt i fra ei haver været Kjødt, saa beskylder dog ingen stor og anseelig Historieeskriver, som haver levet i hendes Tid eller kort efter, hende for de gruelige Ting, som endeel senere Skribenter tillegge hende. Saaledes taler Seneca Rhetor lib. suaf. pag. 7. Suaf. 1. ex edit. Senecamni. Amst. 1659. in 12mo. tom. 3. om liderlige Breve, som en vis Deillius, eller maaskee rettere Dellius, skal have tilskrevet hende. Ja Aurelius Victor siger in de Vir. ill. p. 223. Hun var saa liderlig at hun stod alle til Ties neste, og saa deilig at mange tilkjøbte sig med deres Livs Forlis en Nats Fornoielse hos hende; men ingen er saa uforskammet som Forfatteren af de Breve, der falkseligen tillegges Antonio, Sorano, ja Cleopatrac selv, og hvis Beretninger ere saa grove, at jeg blues ved her at anføre dem. Hvorder dog haver Lust til at læse dem, kan finde dem bag ved Priapeja ex edit. Patav. 1664. in 8vo. fra p. 124. til p. 134. Mere om Cleopatra findes hos Vaillant fra p. 166. til p. 198. Plutarchus taler tom. 2. p. 753. in Amatorio om et barbarisk Gruentimmer
ved

ved Navn Belestia, som havde været Slavinde, hvilket havde Tempel i Alexandria, under Navn af Venus Belestia, og blev dyrket som Gudinde, og det med Kongens Tilladelse, hvis Bolkab hun var. Jeg finder intet videre i Historien om denne Belestia, men troer dog efter Omstændighederne at hun haver levet i een af Ptolemæernes Tid:

Tredie Hovedstykke, første Afsnit, §. 300. Pag. 237. Herodotus l. 7. c. 83. p. 409. forsikrer udtrykkelig, at Armenierne vare Colonister fra Phrygien, og derfor ogsaa, da de med saa mange andre Folk fulgte Xerxes, klædte og væbnede paa sin Phrygisk.

Andet Afsnit, §. 355. Pag. 280. Vaillant nævner in Elencho Regum Armeniae, som findes p. 398. i den første Tome af hans imperio Arsacidarum ex nummis, følgende Konger efter Tiridates, hvoraf de fleste ved ham stammede fra den Arsacidiske Konges Slegt i Parthien: Tredares, Parthianasiris, Parthamaspatas, Achæmenides, Soæmus, Sanatruclus, Vologæsus, Tiridates 2., Arsaces 2., Artavasdes 5., hans Son, hvis Navn ikke vides, Tiridates 3., hvis Navn er endnu

P 5 stort

stort og helligt i Armenien, fordi han var den første, som der fuldkommen indførte den christne Tro, paa samme Tid omtrent som Constantinus den Store gjorde det i det Romerske Herredom, Arsaces 3., Para, Arsaces 4., Arsaces 5., og Tigranes 6., som omtrent A. C. 412. overgav sit Rige til Perserne af Frygt for Romerne, Procopius in Corpore Byz. tom. 1. in hist. de bell. Perf. l. 1. c. 5. p. 232. beretter en langvarig Krig og en særdeles Tildragelse, hvorved den blev endt, imellem den Armeniske Konge Arsaces, og den Persiske. Hvad det nye Armeniske Rige angaaer, som 1382. blev ødelagt af Tyrkerne, da begreb det ei store, men ikkun lille Armenien i sig. Ved den hele Armeniske Historie, saavel geistlige som verdslige, maa eftersees, Clementis Galani historia conciliationis Ecclesiæ Armenæ cum Romana. Romæ 1650. f., og det Epitome, som heraf udkom til Cöln 1686. in 8vo. under Navn af Cl. Galani historia Armena ecclesiastica & politica, hvilket er bedre end det store Verk, saasom alt hvad nyttigt er findes i det mindre, og en stor Deel af de vidtløftige theologiske Stridigheder ere kun forbigangne, der ei tiende til andet end at quæle og sfiule det Gode, som Bogen ellers indeholdt. Hvad den Armeniske Historieskriver Moses Chorenensis angaaer, da bør han

han holdes i stor Agt, dersom han er saa gammel, som nogle foregive, at han haver levet i det femte Seculo efter Christi Fødsel; men de aabenbare og uimodsigelige Urigtig-
 tigheder, som han til deels indeholder, for-
 volde at mange store Critici tvivle paa at
 han er saa gammel, førend den skionne og
 fuldstændige Edition af Mose Chorenenski
 kom ud til London ved de Herrer Whistons,
 udgav den berømmelige lærde Svenske Mand
 Henric Brenner et Udtog af ham til
 Stockholm 1723. in 4to, hvorhos er foiet
 smukke Efterretninger om Iberiernes og
 Georgiernes Historier tagne af bemeldte
 Landes egne Skrifter, hvilke den lærde For-
 fatter med stor Nøie havde sammensanket
 paa sin orientalske Reise. Udi Thesaurio
 epistolico Lacroziano findes herlige Efterrets-
 ninger om Armenien, og særdeles om det
 Armeniske Sprog, i hvilket den store og
 aldrig noksom prisede La Croze, var ligesaa
 erfaren, som fast i alle andre Sprog. Udi
 den ypperlige Mand's Bernardi Montefalconii
 Bibliotheca Manusc. Paris. 1739. f. tom. 2.
 p. 1015. findes en Optegnelse paa 128. Ar-
 meniske Manuscripter, som ere udi det Kon-
 gelige franske Bibliothecque. p. 1025. findes
 Montefalconii Anmerkninger over disse
 Manuscripter, hvoraf kan sees at der hid-
 indtil ere i alt opdagede 18. Armeniske Histo-
 riefri-

riesskrivere, hvoraf de 2. ere trykte og de 16. utrykte. Det var at ønske at nogen vilde herefter med Flid efter La Crozes Exempel legge sig paa det Armeniske Sprog, fornemmelig for den skionne og gamle Bibels Version, som haves paa bemeldte Sprog, og som efter La Crozes Udsigende er den bedste af alle, ja bedre end den Syriske; dog saadant er mere at ønske end at haabe udi disse Tider, da grundig Lærdom tager af, ja foragtes, baade hos Høie og hos Lave, og Kierlighed til Romaner, unyttige og skadelige Skrifter dagligen tager til. Den lærde Jesuit Erasmus Srölich haver udgivet 1754. til Wien i 4to. følgende Skrift: *Dubia de Minnifari aliorumqve Armeniæ Regum nummis & Arfacidarum epocha*, hvorimod den fortreffelige Professor i Pisa, *Edvardus Corsini* haver 1756. udgivet til Livorno og Leipzig in 4to. *De Minnifari aliorumqve Armeniæ Regum nummis & Arfacidarum epocha*, hvilke begge Skrifter ogsaa kan eftersees til den Armeniske Histories Oplysning.

Fredie Uffnit, §. 357. Pag. 283. Jeg skal ikke sige om det *Plutarchus* fortæller tom. 2. p. 258. in de *Virt. mulier.* haver tildraget sig enten med Faderen eller Sønnen *Dejotaro*, skiont jeg snarere troer, at det er skeet med Faderen; hvorom alting er,

er, saa lyder Beretningen saaledes, at Stratonice, Dejotari Dronning, nødde sin Mand til at holde af andre Fruentimmer, da hun formerkede at hun var ufrugtbar, og ei vilde, at hans Stamme skulde døe ud; hun udsogte derfor en af de smukkeste Piger, der var fanget i Krig, ved Navn Electra, og fødte siden op, med al Omhu som en Moder, de Børn som hendes Mand avlede med dette Fruentimmer, ja saae dem endog an som sine egne Børn.

Fierde Hovedstykke, første Afsnit, §. 302. Pag. 289. At Cæsar haver slaget Triarium ved Zela, læses ei hos nogen Skribent, men det er vist at Triarius blev slaget af Mithridate, og Mithridatis Søn Pharnaces igien af Cæsare ved Zela, hvilket haver givet Forfatterne Anledning til her at sammenblande tvende adskilte Slag.

§. 365. Pag. 291. At Forfatterne ikkun tillegge Procopio tre Bøger om Justiniani Bygninger maa være en Hukommelses Feil; thi han haver skrevet sex saadanne. Det kan ogsaa gierne være at Justiniani Bygninger i Trapezunt, ere ei ved Forsømmelse udeladte hos Procopium, men at Reiseren haver opført dem i de syv Aar, som han endda

endda levede efterat Procopius havde sluttet dette sit Verk.

Andet Afsnit, §. 381. Pag. 304. Justinus vidner udtrykkelig lib. 37. cap. 3. p. 536. at Mithridatis første Forretning var at undertvinge Scytherne, et hidindtil uovervindeligt Folk. Strabo l. 7. p. 474. taler og om Mithridatis lykkelige Krige imod Scytherne. Memnon ap. Photium Cod. ccxxiv. p. 729. vidner og, at Mithridates overvandt Kongerne ved den Flod Phusis, og paa hin Side af Caucaso, og at han i Krigen mod Romerne havde Scythiske Konger i Forbund med sig.

§. 394. Pag. 313. Imedens Mithridates opholdt sig i Pergamo, gjorde Galaterne en Sammenrottelse imod ham, som dog blev opdaget og straffet. Plutarchus tom. 2. pag. 259. in de Virt. mulier. taler om den.

§. 421. Pag. 338. Not. V.) Appianus in bell. Mithr. p. 316. siger, at Mithridates fik Die paa Monima, en Datter af Philopoemen, udi Stratonicea, da han drog fra Jonien. Plutarchus tom. 1. pag. 639. in Pompejo beretter, at Mithridatis og Monimes indbyrdes Breve, som vare meget forlibte,

forlibte, bleve af Stratonice overgivne i Pompeji Hænder.

§. 436. Pag. 350. Efter Valerii Maximi Beretning lib. 1. c. 8. ex. 13. ext. p. 126. var Dripetine Mithridatis Dotter med Laodice. Ammianus Marcellinus vidner ex edit Gronovii, Lugd Bat. 1693. in 4to. lib. 16. cap. 7. p. 133. at Mithridates maatte lade Dripetine efter sig i den Fæstning Sinhoric, fordi hun for Svaghed ei kunde følge ham længer, under Opsigt af den Gilding Menophilo, hvilken, da han ved den Romerske Krigshærs Nærmelse, merkede, at han ei var i Stand til at forsvare den, omkom først Kongens Dotter, for at redde hendes Ære, og derefter sig selv. Hvad Zypsicratea angaaer, da vidner Plutarchus tom. 1. p. 636. in Pompejo, at Kongen kaldte hende for hendes Mandighed Zypsicrates, og at hun iført en Persisk Mand's Dragt, fulgte ham til Hest paa denne lange og besværlige Reise, og midt i alle disse Vanskeligheder drog Omsorg for at pleie baade Kongen og hans Hest. Valerius Maximus taler l. 4. c. 6. ex. 2. ext. pag. 403. ogsaa om hende med stor Berømmelse.

§. 438. Pag. 352. Plutarchus tom. 1. pag. 638. in Pompejo vidner, at Stratonice var en Døtter af en gammel og fattig Sanger, og at hun ved et Giestebud indtog Kongen med sin Sang saaledes, at han strax tog hende til sig, og overvældede hendes Fader med Belgierninger.

§. 445. Pag. 356. Appianus de bell. Mithrid. p. 410. vidner, at Kong Mithridatis Døtre, Mithridatis og Nyssa, formaaede selv ham til ved indstændige Bønner at give sig Gift ind førend han selv tog det.

§. 456. Pag. 366. Not. 335. B.). Strabo er den eeneste gamle Skribent som taler om Dronning Pythadoris I, II. p. 762., og I. 12. p. 833., 834., 835. og 838. Den lærde Jesuit E. Souciet haver udi den tredje af sine Dissertationer trykte til Paris 1736. in 4to. smukt af Mynter fra p. 1. til pag. 43. oplyset denne Dronnings Historie, saavelsom hendes Mand's Polemonis I., og Søn's Polemonis 2.

Semte Hovedstykke, første Afsnit, §. 458. Pag. 370. Not. 336. B.). Om Cappadocierne have faaet deres Navn af Bapsak, det skal jeg ikke sige, men saa meget

meget er vist at Cosacker og Rapdsacker ere eet og det samme Folk, og at de selv nævne sig med det sidste Navn, men vi derimod med det første Navn, efter en blodere Udtale.

§. 462. Pag. 372. Hvorfra Forsatterne have taget den Esterretning, at den første Cappadociske Konge hedte Pharnaces, og at han paa Jagt reddede Cyri Liv, og derfor til Belønning fik Cyri Dotter Atossa, og Cappadocien, det skal jeg ikke sige. Constantinus Porphyrogenitus Them. l. 1. c. 2. p. 4. ex edit. Veruta in Corp Byzantino tom. 22. er den eeneste gamle Skribent, der, saa vidt mig er bekiendt, taler om noget saadant, naar han beretter, at en Perser reddede Artaxerxis, eller en anden gammel Persisk Konges Liv paa Jagt, og derfor fik til Belønning alt det Land, som han fra et høit Bierg kunde overse, hvorved den første Grund blev lagt til det Cappadociske Rige. Til Forsikring for denne Beretnings Rigtighed anfører han Polybium. Herved maae dog eftersees Not. 342. B.

§. 465. Pag. 574. Clemens Alexandrinus vidner Strom. l. 1. p. 307. at Capado-

Ehr. Selsk. Skr. 5. D. 3

padocierne have opfundet et Slags musikalisk Instrument, kaldet Nablium.

§. 478. Pag. 381. Valerius Maximus lib. 9. cap. 10. ex. 1. ext. p. 809. kalder Laodice, den Pontiske Konges Mitbridatis Søster, og den Cappadociske Konges Ariarathis, Dronning Veronica, og fortæller ogsaa, hvorledes hun hævnede sig over sin Søns Morder, Caneum. Ad histor. tom. 7. & Regum Syriæ.

§. 481. Pag. 383. Foruden Martialis beretter Appianus lib. 4. de bell. civil. p. 1077. at Archelaus maatte takke sin Moders Glaphyræ Skionhed for det Cappadociske Rige, saasom hun derved havde vidst at indtage M. Antonium.

Sierte Hovedstykke, §. 485. Pag. 389. Not. 360. B.). Efter Tidsregningen er det umueligt, at Attalus kan have været en Son af Achæi Dotter Antiochidæ, saasom han efter al Anseende haver været fød nogle Aar førend Achæus selv kom til Verden. Om den snedige List, som Attalus brugte for at opmuntre sine Soldater, da han skulde stride imod Galaterne, handler Polyænus udførlig l. 4. c. 20.

§. 488.

§. 488. Pag. 391. Plutarchus tom. 2. p. 480. in de fraterno amore siger, at Appolis Ionis var fra Cyzico, og at hun altid pleiede mere at glæde sig over den Kierlighed, som var imellem hendes Søner, end over hendes Rigdom og Magt. Suidas giver tom. 1. p. 375. in voce *απολλωνια*, hende ogsaa et meget godt Bidnesbyrd, og berømmer ligeledes hendes Søners Kierlighed til deres Moder.

Syvende Hovedstykke, §. 529. Pag. 424. Om Protagora af Abdera, handler Diogenes Laertius l. 9. c. 8. p. 1016., og om Democrito ligeledes af Abdera, cap. 7. p. 999. og Fabricius in Bibl. Gr. vol. 1. l. 2. c. 23. §. 5. &c. p. 262. &c. og vol. 4. l. 4. c. 29. p. 333. hvor han og haver indført en Levning af et Skrift om Antipathie og Sympathie, under Democriti Navn, hvorved han dog selv tilstaaer, at det ei er ægte; thi der er ligesaa lidet af Democriti mangfoldige Skrifter kommer til os, som af saa mange andres. Han var ellers uden al Tvivl een af de største Mænd, og af alle Græker indtil sin Tid den stærkeste i Geometrie og Physique. Seneca ep. 90. p. 307. vidner, at Hvelvingers Opfindelse gemeentligen tilskrives Democrito, hvilket han dog søger at bestride, skiont med flutte Grunde, som Læserne selv kan eftersee

hos ham. Derimod tillegges han ham, som en afgjort Sag, at have først opfundet den Kunst at blodgøre Elphenbeen, og ved gemene Stene at gjøre Smaragden efter, hvilket endda var udi Brug i Senecæ Tider.

§. 530. Pag. 426. Suidas tom. 2. p. 195. in voce Myro taler om en Byzantisk Poetinde, ved Navn Myro, som var en Dotter af den Tragoedieskriver Somero, og en Hustru af Andromacho, med det Tilnavn Philologus, og som skrev baade heroiske, elegiiske og lyriske Vers. Alt hvad der endnu findes om og af hende, haver Jo. Chr. Wolff samlet in Poëtriis Græcis fra p. 26. til p. 37.

§. 544. Pag. 432. Plinius l. 7. p. 102. udgiver den Thracier Thamyram, for første Opfinder af den Doriske Musique, og p. 103. for at have først uden at synge der ved spillet paa Cither. Clemens Alexandrinus Strom. lib. 1. p. 307. kommer og derudi overeens med Plinio, at Thamyras haver først opfundet den Doriske Musique.

§. 557. Pag. 441. Om Orpheo og de Skrifter som vi endnu have af ham, hvilke, endskjønt de ei tilhøre ham, dog ere
uden

uden al Tvivl meget gamle, og Sangene fornemmelig skreven længe for Christi Fødsel, handler udførlig Fabricius in Bibl. Gr. vol. 1. l. 1. c. 18., 19. og 20. a. p. 110. ad p. 136. Tatianus p. 141. udgiver Orpheum for Opfinder af Vers, Sang og Indvielses Skikke. Plinius l. 7. p. 101. af Spaadomme af fire sødte Dyr, og pag. 102. af Cither. Men hvor uvis den ældste Historie er, kan best heraf sees, at den Orpheus, som og de fleste Gamle gjøre saa meget af, og tillegge saa mange nyttige Ting Opfindelse, den haver Aristoteles efter Ciceronis Beretning in l. 1. de natura Deorum p. 45. negtet nogensinde at have været til i Verden. Om Lino handler og Fabricius Bibl. Gr. vol. 1. lib. 1. c. 14. §. 6. og 7. a. p. 95. ad p. 98. Ham tilskriver Plinius l. 7. p. 102. ogsaa Citherens Opfindelse, og p. 103. at spille og synge til den paa eengang. Om Musæo findes Es terretninger hos Fabricium l. 1. c. 16. §. 3. &c. p. 101. &c., og om Eumolpo c. 6. §. 7. p. 38. En Anonymus i Fabricii Bibl. Gr. vol. 9. lib. 5. c. 39. p. 599. udgiver Thracierne i Almindelighed for at have været Musiquens Opfindere, Gregorius Nazianzenus tom. 1. p. 100. Indvielses Skikkens, og Clemens Alexandrinus Strom. l. 1. p. 306. Frumme Sverds, og store Skioldes. Pollux l. 4. c. 9. Segm. 61. p. 381. anfører

den gamle Skribent Canticorum til Beviis, at Thracierne skal have opfundet et musicalk Instrument kaldet Psithyra, eller og Magada, som var firkantet, og gav en Lyd fra sig som en Bielde. Virgilius lib. 1. Æneid. v. 320. taler om et Thracisk Fruentimmer ved Navn Sarpalyce, som var en stor Mesterinde i at ride; Hvorved Servius anmerker at hun var derudi oplært af sin Fader, der resgierede over Amymnæerne i Thracien, og at hun engang befriede sin Fader, da han var fanget af Geterne, eller efter andres Beretning af Myrmydonerne; men at hun tilsidt, efterat hendes Fader var formedelst sin Grumhed jaget bort af sine egne Underfaatter, maatte opholde sig i Skovene, og nære sig med Køven og Plyndren, hvorved hun endelig satte Livet til. Den navnkundige Skisge Rhodope, var og fra Thracien. Det er bekiendt, at mange Græker have tilskrevet hende een af Pyramidernes Bygning i Egypten, hvilken ildegrundede Digt Herodotus dog igiendriver l. 2. p. 140. Diodorus Siculus tom. 1. lib. 1. p. 75. synes derimod ei at være saa utilbøielig til at troe den. Plutarchus tom. 2. p. 400. in de Pythiæ oraculis vidner, at Rhodope gav Gaver til Apollinis Tempel i Delphis, og at de bleve imodtagne og opstillede i Templet. Om denne Sag taler og Athenæus l. 13. p. 596.

Plinius

Plinius t. 5. p. 302. l. 36. c. 17. paastaer, at det er vist at Rhodope, som levede paa samme Tid som Esopus, haver bygt den mindste af Pyramiderne, ja Aelianus var. hist. lib. 13. c. 33. p. 262., og Strabo l. 17. p. 1161. sige endog, at hun blev til sidst for sin Skionhed Dronning i Egypten.

Ottende Hovedstykke. §. 559. Pag. 446. Pollux l. 4. c. 9. Segm. 60. p. 380. siger, at Epigorus, af Byrd en Ambra- cister, men ved Val en Sicyonier, haver først opfundet et musicalsk Instrument kaldet efter ham Epigonium, hvilket havde 40. Strænger, og at han spillede paa det uden at bruge enten Fieder eller Pind, og ventelig altsaa haver alene betient sig af Singrene.

§. 579. Pag. 463. Plutarchus in Pyr- rho pag. 385. beretter, at Phænarete, en Hustru af Neoptolemi fornemste Hyrde, aabenbarede det farlige Anlæg for Pyrrho, som var giort imod hans Liv.

§. 619. Pag. 494. Efter Justini Beretning l. 28. c. 3. p. 461. regierede først Alexanders ældste Søn Pyrrhus, og derpaa hans yngre Ptolemæus, hvilken og efter foie Tid døde, hvorover begges Moder Olympias, der var en Dotter af den store

Pyrrho, og en Dronning og Enke efter sin egen Broder Alexander, ogsaa kort efter døde af Sorg. Den Justinus kalder Laudamia, kalder derimod ei alene Pausanias, men og Polyænus lib. 8. cap. 51. Deidamia; Justinus og Polyænus udgive hende for en Dotter af den store Pyrrho; Pausanias derimod for en Dotter af Pyrrho, der var Ptolemæi Søn, hvis Fader var Alexander, og Farfader den store Pyrrhus. Dog Pausaniæ Mening synes mig hverken at kunde bestaae med Tids eller Slegtregisters Regninger; thi naar man betænker hvor ringe Alder den yngre Pyrrhus selv maae have havt da han døde, saa bliver det nesten umueligt at han kan have havt en Dotter, uden i det høieste i Svøb. Polyænus siger at hun bemestrede sig Ambraciam, for at hævne sin Broders Søns Kong Ptolemæi Død, der ved List var taget af Dage. Han vidner og at hendes sidste Ord vare, da hun saa Nilo komme for at dræbe sig. Modermorderen forøger Mord med Mord, hvilke Ord ere det 1587. Vers udi den femte Act af Euripidis Oreste.

Niende Hovedstykke. §. 629. Pag. 505. Curtius l. 3. c. 35. p. 105. beretter at iblant andre, som bleve af Alexandro tagne til Fange i Damasco, var og Orathris, Darii Broders

Broders Dotter, som var gift med Artabazo, den fornemste iblant Perserne, jeg skal ikke sige om denne Orathris Dotter er den samme som hedte Amastris, der var gift efter hinanden med Cratero, Dionysio Tyran af Geraclea, og Lysimacho, Konge i Thracien. Hvis saa er, da haver hun havt 4. Mænd. Memnon ap. Phorium p. 709. vidner, at hun forlod Craterum, da han ægtede Silam Antipatri Dotter, og at hun giftede sig med Dionysio imedens Craterus endda levede. Han siger ogsaa, at hun var opfod med Statira, Darii Dotter, og at der var et meget fortroligt Benskab imellem disse tvende Printsesser. Baade Memnon paa samme Sted og Strabo l. 12. pag. 820. tale om den Stad, som Amastris bygde i Ponto og kaldte efter sit Navn.

§ 638. Pag. 511. Clemens Alexandrinus Strom. l. 1. p. 307. tilskriver de Bebryciers Konge Amyco, at have først udi Næve-Fig-ten opfundet at binde noget, som var haardt, om Hænderne.

§ 648. Pag. 520. Dersom den Bithyniske Historie, som den fortreffelige Arrianus skrev, var endnu til, saa havde vi i mange Ting bedre Oplysninger og Efterretninger

ninger i Historien af Bithynien, end vi nu have.

Tiende Hovedstykke. §. 655. Pag. 528. Det gamle Colchis kaldes nu omstunder Odisci, og regieres af en Fyrste, der tillige med sine Undersaatter er Christen, og staaer under den Tyrkiske Keiser. Udi Voyages au Nord tom. 7. à Amsterdam 1725. in 12mo. a.p. 136. ad p. 302. staaer Relation par le Pere Archange Lamberti, og Relation par le Pere Dom Joseph Maria Zampi, hvor, saa vidt mig er bekiendt, de nyeste og beste Esterretninger findes om Colchis.

§. 661. Pag. 532. Ikke alene Plinius men og Solinus c. 25. p. 234. efter ham taler om Georgierne, og setter denne sidste dem i Europa, derhos sigende, at de levede af Agerdyrking, hvilket gior deres Mening rimelig, som tænke' at Grækerne have kaldet dem Georgi, fordi de nærrede sig som Agerdyrkere; Ja det som mere er Mela l. 2. c. 1. p. 42. taler om Georgierne paa samme Maade som Solinus, undtagen at han ei siger; at de boede i Europa l. 1. c. 2. p. 5. vidner han, at de tillige med adskillige andre Folk, som Moschi, Achæi &c. boede oven for Amazonerne og Syperboreerne, hvilket Beliggende passer sig vel nok paa de nu værende

rende Georgianers. Af alt dette er det klart, at Georgierne ei have faaet deres Navn af en Christen Biskop Georgio, saasom de have været under det Navn bekiendte endog for Christendommen.

§. 670. Pag. 539. Not. 502. B.)
 Paa det Sted, som Baumgarten anfører af Constantini c. 53. de adm. imp. p. 121. &c. udi den 22. Tome af Corpore Byzantino taler bemelte Constantinus om et Fruentimmer af Chersone, ved Navn Gycia, Lamachi Dotter, der havde til ægte en Søn af Asfandro, Konge i Bosporo, og hvorledes hun befriede sit Fæderneland fra den Trældom, som hendes Mand havde tiltænkt det. Ved denne Asfander kan efter min Tanke ingen anden forstaaes end Asfander, der levede udi Augusti Tid.

§. 671. Pag. 539. Polyænus l. 7. c. 37. taler om en Parisade, Konge af Ponto, der ofte udi Strid skiftede Klæder for at blive ukiendt. Ved denne Parisades forstaaer han efter al Anseende ingen anden end den Bosporiske Konge Parisadem, om hvilken Forfatterne udi denne §. tale.

Elleste Hovedstykke. Første Affnit. §. 721. Pag. 590. Not. R.) Udi den saa kaldte Baruchs

Baruchs Bog findes ei det mindste om Darii Giestebud, og de der forelagde Spørgsmaal, hvilke derimod udførligen staae beskrevne i Esdræ 3. Bogs 3. Cap., hvilket Verk er af samme Slag og Troværdighed som Baruchs Bog.

Pag. 591. Imod Slutningen af den 721. §. siger Forfatterne, at Xerxes regierede i 24. Aar, da de dog i Begyndelsen af samme §. have ikkun tillagt ham 12. Aar, hvilket jeg og holder for rettere.

Andet Afsnit. §. 762. Pag. 648. (Not. D.). Om det end aldrig er saa rigtig, at en Alexandrinsk Jøde ved Navn Aristobulus haver udi Ptolemæi Philometors Tid skrevet en Fortolkning over de 5. Mose Boger, og at de 70. Udtolkeres Oversættelse af bemelte Boger ogsaa er forfærdiget udi Ptolemæi Philadelphii Tid, saa haver dog hverken Plato, og langt mindre Pythagoras kunnet betiene sig af disse tvende Skrifter; thi Plato haver i det ringeste været død 60. Aar, og Pythagoras 200. Aar førend Bibelens Oversættelse skede paa Græsk, hvilken har endda i det mindste maatte været 100. Aar ældre end Aristobuli Fortolkning. Men det er ei nyt, at de gode Fædre betiene sig ei alene af
svage,

svage, men endog af urigtige Grunde, for at faae frem hvad de ville have; Og fornemmelig have de betient sig af saadanne Beviser, naar der handles om, hvorfra de hedenſke Philosophi have faaet saa mange skionne og rigtige Tanker; Jøderne ville de da med al Magt giøre til deres Læremestere, skiont jeg er nesten vis paa, at hverken Plato, eller Pythagoras, have nogensinde seet en Jøde, og at den Mening, at Hedningerne have deres Philosophie fra Jøderne, røber mere Iver, og god Mening, end den viser Lærdom og Indsigt.